

บทความวิชาการ

กฎหมายรับราชการทหารของรัฐอิสราเอล*

STATE OF ISRAEL NATIONAL CONSCRIPTION

ธนัท นิพานันท์

Tanut Niparnun

กองทัพเรือ

Royal Thai Navy, Thailand

Corresponding author E-mail: tanutnipa@gmail.com

บทคัดย่อ

รัฐอิสราเอล เป็นประเทศหนึ่งที่ยังคงมีระบบบังคับเกณฑ์ทหาร โดยมีการบังคับใช้กฎหมายรับราชการทหาร ได้กำหนดให้พลเมืองอิสราเอลทุกคนทั้งเพศชายและหญิงที่อายุเกิน 18 ปีจะต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหาร สัสดีเป็นผู้ออกหมายเรียกผู้ที่มีอายุถึงเกณฑ์ให้มาเข้ารับราชการทหาร เข้าสู่กระบวนการรับการคัดเลือก ลงทะเบียนและตรวจร่างกาย ซึ่งจะต้องมีผลตรวจสุขภาพของคณะกรรมการแพทย์ (Medical board) เพื่อใช้สำหรับมอบหมายหน้าที่ในกองทัพในอนาคต นอกจากนี้การเกณฑ์ทหารของอิสราเอลมีการนำหลักความเท่าเทียมระหว่างเพศมาปรับใช้เป็นเนื้อความในกฎหมายรับราชการทหารของอิสราเอลด้วย แม้ในอดีตบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในกองทัพยังไม่ทัดเทียมกับผู้ชายชาวอิสราเอล แต่ได้มีการป้องกันและได้มีคำพิพากษาของศาลสูงอิสราเอลสร้างบรรทัดฐานในการเปิดโอกาสเรื่องความเท่าเทียมระหว่างเพศให้ผู้หญิงเข้ามามีบทบาทในกองทัพได้เท่าเทียมกับผู้ชาย ดังที่ปรากฏในเนื้อหากฎหมายรับราชการทหารของอิสราเอลในปัจจุบันที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีสิทธิและโอกาสในการเลือกตำแหน่งหน้าที่ใดก็ได้ในกองทัพเช่นเดียวกับผู้ชาย ยิ่งไปกว่านั้น การเกณฑ์มารับราชการทหารของอิสราเอลไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะเพศชายหรือหญิงเท่านั้น ยังมีการเกณฑ์กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยเปิดโอกาสให้คนข้ามเพศเข้ารับการเกณฑ์ทหารอย่างเปิดเผยในปัจจุบัน อีกทั้งยังอนุญาตให้สามารถเข้ารับการรักษาและผ่าตัดแปลงเพศในระหว่างรับราชการในกองทัพได้ด้วย ทั้งนี้ การศึกษากฎหมายรับราชการทหารของอิสราเอลนั้น สามารถนำมาเป็นแนวทางประกอบเพื่อพิจารณาปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายเรื่องการรับราชการทหารของ

* Received 21 October 2022; Revised 12 April 2023; Accepted 25 April 2023

ราชอาณาจักรไทยซึ่งยังคงกำหนดหน้าที่นี้ให้กับเฉพาะชายผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ได้กำหนดให้ผู้หญิง หรือเพศอื่น ๆ มีหน้าที่จะต้องเข้ารับราชการทหารด้วย

คำสำคัญ: ความเสมอภาค, ความเท่าเทียมระหว่างเพศ, การรับราชการทหาร

Abstract

State of Israel is the country that still has a mandatory military conscription system. The Defense Service Law requires all Israeli citizens, both males and females over the age of 18, be enlisted in the military. Recruiter may call person who has reached the age of recruitment to serve in the military. Entering the registration process and physical examination which must be approved by the medical board to be used for future assignments in the army. In addition, the Israeli military service incorporates gender equality principles in the Defense Service Law. In the past, the roles and duties of women in the military were not equal with men. But a lawsuit was filed, and the Israeli High Court's ruling set the precedent for equal opportunities for women to join the military as well as men. Nowadays, the Defense Service Law gives women the same rights and opportunities to choose any position in the military as men. moreover, Israel's conscription is not only recruit males or females, but also LGBT people are being recruited, too. The Laws offering transgender people to access in the military. It also allows people to undergo gender reassignment treatment and surgery during their military service. It can be used as a guideline to consider amending the provisions of Thailand's military service law, which still prescribes this duty for only the Thais men. But it does not require women or other genders to be required to serve in the military.

Keywords: Equality, Sexual Equality, Military Service

บทนำ

ประเทศอิสราเอลไม่มีรัฐธรรมนูญเป็นลายลักษณ์อักษรแบบทางการ แม้จะมีการร่างด้วยความพยายามหลายครั้ง แต่อย่างไรก็ตามอิสราเอลได้มีการร่างและประกาศใช้กฎหมายพื้นฐาน (Basic Laws of Israel) ในเรื่องต่างๆ อย่างเป็นระบบ มีการรับรองสิทธิพื้นฐาน และได้กำหนดหน้าที่ของประชาชนและสถานะของรัฐอิสราเอล รวมทั้งในเรื่องของกองทัพป้องกันอิสราเอลและการเกณฑ์ทหารด้วย กฎหมายพื้นฐานของอิสราเอลหลายฉบับล้วนมีหลักการและที่มาจากคำประกาศอิสรภาพของรัฐอิสราเอล (Declaration of the Establishment of the State of Israel) เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ.1948 มีใจความสำคัญตอนหนึ่งว่า “ดินแดนแห่งอิสราเอลเป็นบ้านเกิดของชนชาวยิว เป็นที่ก่อกำเนิดอัตลักษณ์ ทั้งทางจิตวิญญาณ ศาสนา และการเมือง รวมทั้งความเป็นรัฐอิสราเอลขึ้นเป็นครั้งแรก ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่มีความสำคัญระดับชาติและมีความเป็นสากล รัฐอิสราเอลจะส่งเสริมการพัฒนาประเทศเพื่อประโยชน์ของประชากรทุกผู้ทุกเหล่าทั้งหมด บนพื้นฐานของเสรีภาพ ความสันติสุข และยุติธรรม บุคคลทุกคนจะต้องเท่าเทียมกันโดยสมบูรณ์ในสิทธิทางสังคมและการเมืองโดยไม่คำนึงถึงศาสนา เชื้อชาติ หรือเพศ อีกทั้งจะต้องมีการรับรองเสรีภาพในการนับถือศาสนา มโนธรรม ภาษา การศึกษาและวัฒนธรรม จะต้องปกป้องสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของทุกศาสนา และจะยึดมั่นในหลักการของกฎบัตรแห่งสหประชาชาติ เรา (ชาวอิสราเอล) จะยื่นมือเข้าช่วยเหลือรัฐใกล้เคียงทั้งหมดรวมทั้งประชาชนของรัฐเหล่านั้นในการนำมาซึ่งความสงบสุข และความเป็นเพื่อนบ้านที่เป็นมิตร และสร้างสายสัมพันธ์แห่งความร่วมมือและความช่วยเหลือกันและกันกับชาวยิวประชาชนผู้มีอำนาจอียิปต์และตั้งรกรากอยู่ในดินแดนนี้” (Israel Ministry of Foreign Affairs, 2021)

จากใจความในคำประกาศอิสรภาพของรัฐอิสราเอลข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ประเทศอิสราเอลให้ความสำคัญในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

- 1) เสรีภาพ
- 2) ความเสมอภาค โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ หรือศาสนา
- 3) สิทธิในการกำหนดอนาคตตนเอง
- 4) ความยุติธรรม
- 5) ให้ความคุ้มครองกับศาสนสถาน และสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของทุก ๆ ศาสนา
- 6) ความสงบสุข

7) อิสราเอลในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลก

มีข้อสังเกตว่า คำประกาศอิสรภาพของอิสราเอล ถือว่าเป็นกฎหมายที่มีสถานะเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกๆ ในโลกที่กล่าวถึง “ความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ” รวมถึงความเสมอภาคทางกฎหมายระหว่างชายและหญิง ในคำประกาศอิสรภาพนี้มีผู้หญิงเป็นผู้ลงนามด้วย 2 ท่านคือ Golda Meir และ Rachel Cohen ภายหลังจากการประกาศอิสรภาพของอิสราเอล เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ.1948 บรรดาประเทศอาหรับใกล้เคียง ได้แก่ อียิปต์ ซีเรีย จอร์แดน และอิรัก เริ่มบุกโจมตีดินแดนปาเลสไตน์เพื่อพยายามขจัดรัฐอิสราเอลที่ตั้งขึ้นใหม่ ส่งผลให้มีการจัดตั้งกองกำลังป้องกันประเทศอิสราเอลหรือ (Israel Defense Force หรือ IDF) ขึ้นโดยเป็นทางการเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม ค.ศ.1948 กองทัพอิสราเอล มีที่มาจากทหารเกณฑ์ แบ่งออกเป็นกองทัพบก กองทัพอากาศ และกองทัพอากาศ โดยกองทัพอิสราเอลที่ก่อตั้งขึ้นนี้ได้เกณฑ์ทหารหลายพันคนเข้ารับราชการเพื่อต่อสู้กับกองกำลังอาหรับที่บุกรุกในทันที ต่อมาจึงได้ร่างประกาศใช้ The Security Service Act และ Security Service Law ในปี ค.ศ.1949 เพื่อเป็นหลักเกณฑ์สำหรับใช้เกณฑ์ทหารเข้ารับราชการในกองทัพ และได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้งโดยเฉพาะครั้งสำคัญในปี ค.ศ.1986 (Israel Ministry of Foreign Affairs, 2021)

สำหรับกฎหมายพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทัพ ได้แก่ The Army (1976) มีเนื้อหาสั้นๆ กำหนดแต่เฉพาะใจความสำคัญ กล่าวคือ

1) กองทัพของอิสราเอลมีชื่อว่า กองทัพป้องกันอิสราเอล (The Defense Army of Israel)

2) กองทัพเป็นหน่วยงานราชการ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

3) ตำแหน่งผู้นำกองทัพคือ the Chief of the General Staff (ผู้บัญชาการกองทัพ) ได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐบาลโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และอยู่ใต้การบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ขึ้นตรงต่อรัฐบาล

4) หน้าที่ในการรับราชการทหารและการเรียกเกณฑ์เข้ารับราชการทหารให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

5) การใช้อำนาจสั่งการและปฏิบัติการภายในกองทัพให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

6) การจัดตั้งกองกำลังอื่นใดนอกจากกองทัพนี้นี้จะกระทำมิได้ เว้นแต่ตามที่กฎหมายบัญญัติเป็นอย่างอื่น (Jewish Virtual Library, 2021)

ในเรื่องหน้าที่ในการรับราชการทหารและการเรียกเกณฑ์เข้ารับราชการทหาร ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น อิสราเอลมีการบัญญัติ Defense Service Law (1986) ขึ้นมาเพื่อบังคับใช้

กฎหมายการรับราชการทหารของอิสราเอล

1. ลักษณะเบื้องต้น

กฎหมายรับราชการทหารของอิสราเอลให้อำนาจกองทัพในการเกณฑ์บุคคลหรือผู้มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอิสราเอลทั้งเพศชายหรือหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีตามที่กฎหมายกำหนด โดยกฎหมายดังกล่าวจะใช้บังคับกับประชากรชาวอิสราเอลไม่ว่าจะพำนักอาศัยอยู่ภายในประเทศหรือในต่างประเทศ รวมทั้งใช้บังคับกับประชากรผู้ถือสัญชาติอื่นซึ่งที่อาศัยอยู่อย่างถาวรในอิสราเอล หมายความว่าพลเมืองชาวอิสราเอลทุกคน ทั้งที่อาศัยอยู่อย่างถาวรภายในประเทศรวมทั้งชาวอิสราเอลผู้ที่เกิดในต่างประเทศ จะต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนทหารเมื่ออายุย่างเข้า 17 ปี ดังนั้น ชาวอิสราเอลโดยทั่วไปจึงมีหน้าที่ต้องมาเกณฑ์ทหารด้วยกันทั้งหมดทุกคน ทุกเพศ เมื่อถึงอายุที่กำหนด เว้นแต่จะได้รับการผ่อนผันหรือเข้าหลักเกณฑ์ยกเว้นไม่ต้องมารับการเกณฑ์ทหารตามที่กฎหมายระบุ เช่น ได้รับการผ่อนผันเพราะเป็นชาวอิสราเอลที่มีถิ่นพำนักอาศัยอยู่ในต่างประเทศกับบิดาและหรือมารดาตั้งแต่อายุ 16 ปีจนถึงอายุ 17 ปีปัจจุบัน แต่หากเคยพำนักอาศัยในอิสราเอลโดยมีการเดินทางออกนอกประเทศภายหลังที่อายุ 16 ปี จะขอผ่อนผันได้จนถึงระยะเวลาที่ศึกษาจนจบระดับชั้น High School และเพิ่มเติมถึงตลอดเวลาที่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยได้อีก 1 ปีเท่านั้น เป็นต้น อย่างไรก็ตามมีคนสองกลุ่มในสังคมอิสราเอลได้รับการยกเว้นจากการเกณฑ์ทหาร คือ ชาวฮาเรดี (Haredi) และชาวอาหรับซึ่งเป็นชาวมุสลิมหรือคริสเตียน แต่กฎหมายยังเปิดโอกาสให้สมัครเข้ารับการเกณฑ์ทหารได้โดยสมัครใจ (Consulate General of Israel in Montreal, 2021)

โดยหลักแล้วกฎหมายรับราชการทหารของอิสราเอลบังคับให้พลเมืองอิสราเอลทั้งชายและหญิงทุกคนต้องเกณฑ์ทหาร ทั้งนี้ระยะเวลาการเกณฑ์จะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเพศ อายุ หรือกรณีบุคคลนั้นเป็นแพทย์หรือทันตแพทย์ รวมทั้งข้อยกเว้นการเกณฑ์ทหารเพศหญิงตามที่กฎหมายบัญญัติ เมื่อเข้ารับราชการเกณฑ์ทหารครบตามเวลาที่กำหนดโดยกฎหมายแล้วจะได้รับการปลดประจำการและมีเป็นกำลังพลสำรองโดยสถานะของกองทัพอิสราเอลในอนาคต (Kershner, I., 2012)

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า การเกณฑ์มารับราชการทหารของอิสราเอลนั้นไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะเพศชายหรือหญิงเท่านั้น ยังมีการเกณฑ์กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นเกย์ เลสเบี้ยน หรือไบเซ็กชวลได้รับการเกณฑ์เข้าสู่กองทัพอิสราเอลตั้งแต่ปี ค.ศ. 1993 นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้คนข้ามเพศเข้ารับการเกณฑ์ทหารอย่างเปิดเผยได้ในปี ค.ศ. 1994 อีกทั้งยังอนุญาตให้สามารถเข้ารับการรักษและผ่าตัดแปลงเพศในระหว่างรับราชการในกองทัพได้ด้วย (Lavers, M. K., 2017)

แสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมระหว่างเพศในหน้าที่การรับราชการทหารโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติระหว่างเพศอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้พิการที่เต็มใจสามารถเข้ารับการเกณฑ์ทหารได้ด้วย โดยจะให้ทำหน้าที่สนับสนุนการรบตามความสามารถที่มอบหมาย เช่น การเตรียมการและการทำอาหารประกอบเลี้ยง และงานสนับสนุนการรบ เป็นต้น

2. กระบวนการคัดเลือกและตรวจสุขภาพก่อนเข้ารับราชการทหาร

ตามคำนิยามใน the Defense Service Law 1986 (Jewish Virtual Library, 2021) กำหนดช่วงอายุของชาวอิสราเอลที่จะถูกเกณฑ์เข้าเป็นทหาร ดังนี้

1) สำหรับผู้ชาย คือช่วงอายุระหว่าง 18 ปี ถึง 29 ปี กรณีเป็นแพทย์หรือทันตแพทย์ คือช่วงอายุระหว่าง 30 ปี ถึง 38 ปี

2) สำหรับผู้หญิง คือช่วงอายุระหว่าง 18 ปี ถึง 26 ปี กรณีเป็นแพทย์หรือทันตแพทย์ คือช่วงอายุระหว่าง 27 ปี ถึง 38 ปี

ทั้งนี้ จะมีสี่สตีเป็นผู้ออกจดหมายเพื่อเรียกผู้ที่มีอายุจะต้องเข้ารับราชการทหารข้างต้นมาเพื่อเข้ารับการคัดเลือก ลงทะเบียนและตรวจร่างกายตามที่หลักเกณฑ์กำหนดไว้ โดยจะต้องมีผลตรวจสุขภาพของคณะกรรมการแพทย์ (Medical board) ระบุว่าผู้เข้ารับการตรวจเลือกมีร่างกายผ่านเกณฑ์ที่จะเข้ารับเกณฑ์ทหารได้ หรือมีเหตุร่างกายบกพร่องทำให้ไม่สามารถเข้ารับเกณฑ์ทหารได้ หากผู้ใดได้รับจดหมายเรียกแล้วหลีกเลี่ยงไม่มาเข้ารับการคัดเลือก ผู้นั้นจะถือว่ามีความผิดฐานขัดคำสั่งตามกฎหมายอาญาทหารอิสราเอล จะมีโทษจำคุกสองปีถึงห้าปี ในความผิดฐานหลีกเลี่ยงการตรวจเลือกทหาร

สำหรับการตรวจร่างกายนั้นผู้เข้ารับการตรวจเลือกในการเกณฑ์ทหารจะถูกจัดเป็นประเภทต่าง ๆ และจะถือเป็นประวัติทางการแพทย์ของแต่ละคน แบ่งได้เป็นหลายระดับคะแนน ตั้งแต่ 97 คะแนน ลงไปจนถึง 21 คะแนน เช่น

กรณีมีความสามารถเป็นพลรบได้

97 คะแนน คือ ผู้มีร่างกายสมบูรณ์ สามารถมอบหมายให้ทำได้ทุกหน้าที่ ให้เป็นแนวหน้าของกลุ่มทหารได้

82 คะแนน ผู้มีร่างกายปกติ แต่มีความบกพร่องเล็กน้อย เช่น มีปัญหาสายตาต้องสวมแว่นตา หรือตาบอดสี เป็นต้น สามารถทำการรบได้ แต่มีข้อจำกัด

77 คะแนน ผู้ที่มีความสามารถทำการรบได้เฉพาะบางประเภท (ให้เป็นเหล่าทหารปืนใหญ่ เป็นทหารช่าง เป็นทหารการข่าว) เนื่องจากร่างกายเป็นโรคบางประเภท เช่น เป็นโรคเกี่ยวกับโพรงจมูกอักเสบ หรือเป็นภูมิแพ้บางประเภท เป็นต้น

72 คะแนน ผู้ที่มีความสามารถทำการรบได้จำกัดเฉพาะบางหน้าที่ (ให้เป็นเหล่าทหารปืนใหญ่ เป็นผู้ตรวจการณ์ หรือเป็นทหารยานเกราะ) เนื่องจากความบกพร่องทางร่างกายที่สูงขึ้น เช่น เป็นโรคหอบหืดเล็กน้อย หรือโรคปวดหลัง/เข่า เป็นต้น
ไม่สามารถเป็นพลรบได้

65 คะแนน กรณีที่ได้รับบาดเจ็บ หรือมีอาการโรคบางประเภทกำเริบขึ้นระหว่างเข้ารับราชการทหารส่งผลให้ไม่สามารถทำการรบได้เป็นการชั่วคราว

64 คะแนน ผู้ที่มีร่างกายไม่สมบูรณ์พอที่จะมอบหมายให้เป็นพลรบได้ เนื่องจากความบกพร่องทางร่างกาย เช่น เป็นโรคหอบหืดปานกลาง หรือส่วนสูง/น้ำหนักไม่สมส่วน แต่ยังสามารถจัดให้เป็น Magav (ตำรวจตระเวนชายแดน) หรือเป็นกำลังในกองทัพอากาศ หรือให้ทำหน้าที่ในตำแหน่งสนับสนุนการรบตามที่ได้รับมอบหมาย อันเป็นตำแหน่งที่ไม่ได้ทำการรบโดยตรง

45 คะแนน ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพอย่างมากอันจะต้องให้ความดูแลเป็นพิเศษ และส่งผลให้ไม่สามารถทำการรบตามปกติได้ เช่น เป็นโรคหอบหืดรุนแรง เป็นโรคกระดูกอักเสบ เป็นโรคทางจิตเวช หรือเป็นโรคเอดส์ เป็นต้น

35 คะแนน ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพอย่างมากและส่งผลให้แทบจะไม่สามารถทำการรบได้เลย เช่น เป็นโรคเกี่ยวกับช่องท้อง เป็นเบาหวาน เป็นโรคลมชัก หรือเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ เป็นต้น สามารถมอบหมายให้ทำหน้าที่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรบเท่านั้น

30 หรือ 25 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนน 21 คะแนนและสมัครใจจะเข้ารับการเกณฑ์ทหาร และได้รับการเพิ่มคะแนนเพื่อเข้าเกณฑ์ทหารได้ โดยมอบหมายให้ทำหน้าที่เฉพาะเรื่องในบางโอกาสและตามเงื่อนไขที่วางไว้

24 คะแนน กรณีไม่สามารถทำการรบได้เป็นการชั่วคราว เนื่องจากได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือต้องเข้ารับการรักษา หรืออาการของโรครุนแรง เช่น เป็นโรคเลือดจาง หรือน้ำหนัก

ตัวต่ำเกินไป เป็นต้น ทั้งนี้ ทหารจะได้รับการยกเว้นจากการทำหน้าที่และได้รับการดูแลพักฟื้นเป็นการชั่วคราว

21 คะแนน ผู้ที่ไม่สามารถเข้ารับการเกณฑ์ทหารได้ เพราะเหตุผลด้านร่างกายหรือจิตใจซึ่งไม่สามารถรับเข้าสู่ระบบทหารได้ มีกรณีที่เปิดช่องให้ผู้เข้ารับการตรวจเลือกสามารถยื่นอุทธรณ์ผลการตรวจร่างกายและได้รับคะแนนสูงขึ้นเพื่อผ่านเกณฑ์ให้สามารถเข้าเกณฑ์ทหารและได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เฉพาะเท่านั้น

ทั้งนี้ กระบวนการเกณฑ์ทหารเริ่มจากกองทัพจะออกหมายเรียกไปยังผู้มีอายุถึงเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าว โดยระบุให้ผู้ที่ได้รับจดหมายเรียกต้องไปรายงานตัวในเวลาและวันที่กำหนดไว้ และเข้าทดสอบทางร่างกายและเข้ารับการสัมภาษณ์ ภายหลังจากนั้นกองทัพจะได้พิจารณาและคัดเลือกเพื่อเรียกมาเข้ารับราชการทหารตามจำนวนที่กองทัพต้องการในปีดังกล่าว โดยจะได้แจ้งให้ทราบเป็นหนังสือให้แต่ละบุคคลทราบเมื่ออายุถึงเกณฑ์ที่จะต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารและให้มาเข้ารับการฝึกในเบื้องต้นก่อน (Draft IDF, 2021)

3. ระยะเวลาในการรับราชการทหาร

สำหรับระยะเวลารับราชการทหารของชาวอิสราเอลจะใช้เวลามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการคือ 1. อายุของผู้เข้ารับการเกณฑ์ทหารในขณะที่ย้ายเข้ามาในประเทศอิสราเอล 2. สถานะทางครอบครัวของผู้เข้ารับการเกณฑ์ทหารในวันที่เข้ามารับราชการทหาร

สำหรับผู้ชายตามปกติแล้วหากมีอายุระหว่าง 18 ถึง 19 ปีจะต้องรับราชการทหารเป็นระยะเวลา 32 เดือน

แต่ถ้ามีอายุ 20 ถึง 29 ปีหรือกรณีเป็นแพทย์หรือทันตแพทย์ที่มีอายุระหว่าง 20 ถึง 34 ปีจะต้องรับราชการทหารเป็นระยะเวลา 24 เดือน

สำหรับผู้ชายที่เป็นแพทย์หรือทันตแพทย์และเข้ารับการเกณฑ์ทหารในขณะที่มีอายุระหว่าง 25 ถึง 38 ปี จะต้องรับราชการทหารเป็นระยะเวลา 12 เดือน

กรณีเป็นผู้อพยพย้ายที่เข้ามาในอิสราเอลหลังจากอายุ 27 ปีจะต้องรับราชการทหารเป็นเวลา 18 เดือน

โดยทั่วไปผู้หญิงถ้ามีอายุ 18 ถึง 19 ปี หรือกรณีเป็นแพทย์หรือทันตแพทย์อายุ 27 ถึง 34 ปีจะต้องรับราชการทหารเป็นเวลายาวน้อย 24 เดือน

กรณีเป็นผู้อพยพหญิงที่เข้ามาในอิสราเอลหลังจากอายุ 27 ปีจะต้องรับราชการทหารเป็นเวลา 12 เดือน

สำหรับผู้หญิงที่เป็นแพทย์หรือทันตแพทย์และเข้ารับการเกณฑ์ทหารในขณะที่มีอายุระหว่าง 35 ถึง 38 ปี จะต้องรับราชการทหารเป็นระยะเวลา 12 เดือน

อย่างไรก็ตามทหารเกณฑ์ที่รับการเกณฑ์ทหารจนครบระยะเวลากำหนดโดยกฎหมายแล้วยังคงมีสถานะเป็นทหารกองหนุนและอาจถูกเรียกเกณฑ์หรือระดมพลเมื่อกองทัพต้องการได้ (Draft IDF, 2021)

4. ข้อยกเว้นในการรับราชการทหาร

ข้อยกเว้นของการเกณฑ์ทหารตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

- 1) กรณีหญิงมีบุตรแล้ว
- 2) กรณีหญิงตั้งครรภ์
- 3) หญิงที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามิสทรีได้รับการยกเว้นเพราะเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังด้านศาสนา หรือ ความเชื่อของครอบครัวเรื่องศาสนา ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่ข้อบังคับกำหนดไว้
- 4) ชาวต่างชาติ
- 5) ผู้มีสภาพร่างกายหรือจิตใจไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
- 6) ผู้เคยมีประวัติอาชญากร
- 7) ได้รับการผ่อนผันการเกณฑ์ทหารเพราะอยู่ระหว่างการศึกษาศาสนาของชาวยิวในสถาบันที่กำหนด

นอกจากนี้คนสองกลุ่มในสังคมอิสราเอลได้รับการยกเว้นจากการเกณฑ์ทหาร ได้แก่ ชาวยิวฮาเรดีและชาวอาหรับอิสราเอล การยกเว้นสมาชิกของชุมชนฮาเรดีจากการรับราชการทหารด้วยเหตุผลเรื่องความมั่นคงของอิสราเอลซึ่งเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงอยู่พอสมควร เพราะการยกเว้นไม่เป็นไปตามกฎหมายกำหนดไว้ หากแต่เป็นแนวทางปฏิบัติของสัสดีกองทัพอิสราเอล ส่งผลให้ชาวอาหรับมุสลิม อาหรับคริสเตียน และชาวเบดูอินจะไม่ถูกบังคับเกณฑ์ทหาร แต่อย่างไรก็ตามมีบุคคลเหล่านี้บางส่วนสมัครใจเข้ารับราชการทหารเช่นกัน (Ahronheim, A., 2020)

5. ความเท่าเทียมระหว่างเพศในการรับราชการทหาร

ในอดีตบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงชาวอิสราเอลในการรับราชการทหารยังไม่ทัดเทียมกับผู้ชายชาวอิสราเอลเหมือนเช่นในปัจจุบัน จนกระทั่งมีหญิงนักบินพลเรือนและเป็นวิศวกรการบินชื่อ Alice Miller ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมของอิสราเอลเพื่อให้เกิดรับสมัครเธอเข้ารับการทดสอบเพื่อเข้าเป็นนักบินของกองทัพอากาศอิสราเอล เนื่องจากถูกกองทัพ

ปฏิเสธด้วยเหตุผลเรื่องเพศ จนกระทั่งในปี ค.ศ.1996 ศาลสูงได้พิพากษาว่า กองทัพอากาศของอิสราเอลไม่สามารถปฏิเสธการรับสมัครผู้หญิงชาวอิสราเอลเพื่อเข้ารับการทดสอบเป็นนักบินได้ คำตัดสินของศาลในคดีนี้ถือเป็นบรรทัดฐานในการเปิดโอกาสเรื่องความเท่าเทียมระหว่างเพศให้ผู้หญิงเข้ามามีบทบาทในกองทัพได้มากขึ้นกว่าในอดีต จนกระทั่งในปี ค.ศ.2000 หลักความเท่าเทียมระหว่างเพศได้ถูกนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นเนื้อความในกฎหมายรับราชการทหารของอิสราเอล มีใจความและแนวคิดที่สำคัญว่า ผู้หญิงมีสิทธิอย่างเท่าเทียมที่จะรับราชการทหารในตำแหน่งหน้าที่ใดก็ได้ในกองทัพเช่นเดียวกับผู้ชาย เป็นการแก้ไขกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีสิทธิและโอกาสในการเลือกตำแหน่งหน้าที่ที่ถนัดและเหมาะสมกับแต่ละคนได้ ในระยะแรกเริ่มผู้หญิงได้เข้ามารับราชการในกองทัพในลักษณะตำแหน่งการรบแบบเบา เช่น หน่วยทหารปืนใหญ่ หน่วยยานเกราะ หน่วยหาข่าว หน่วยทหารราบบางหน่วย เป็นต้น และต่อมาผู้หญิงได้ขยายบทบาทสู่กองทัพอากาศเข้ารับการบรรจุเป็นนักบินรบหญิงของกองทัพอิสราเอลด้วย (Feldinger, L. G., 2008)

ตัวอย่างของตำแหน่งหรือหน้าที่ของผู้หญิงในกองทัพอิสราเอล

1) กองพันเจ้าหน้าที่สื่อสาร ทำหน้าที่เชื่อมต่อและรักษาระบบการสื่อสารภายในกองทัพอันเป็นระบบศูนย์กลางที่สำคัญของกองทัพโดยเฉพาะในระหว่างการรบหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน

2) ทหารช่าง โดยเฉพาะในกองพันทหารช่างที่ 76 ที่มีสถานะเป็นกองพันพิเศษรวมทั้งทหารชายและทหารหญิงเข้าด้วยกัน มีหน้าที่หลักในการทำลายล้างอาวุธชีวภาพในสนามรบ โดยปฏิบัติหน้าที่ร่วมไปกับพลรบหลักเพื่อให้ความช่วยเหลือจากอาวุธมีพิษหรือสารชีวภาพต่าง ๆ

3) ทหารปืนใหญ่ มีกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 334 เชี่ยวชาญในอาวุธจรวดหลายลำกล้อง ทำหน้าที่บทบาทหลักในการรบที่มีการใช้ปืนใหญ่ ผู้ทำหน้าที่ควบคุมอาวุธดังกล่าวแทบทั้งหมดเป็นทหารหญิง

4) ทหารอิเล็กทรอนิกส์ ทำหน้าที่การรบโดยใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในการโจมตี ก่อวินหรือขัดขวางศัตรู ทหารผู้ทำหน้าที่นี้จะต้องได้รับการฝึกฝนและอบรมเป็นพิเศษเพื่อให้ทำงานตำแหน่งนี้โดยเฉพาะ และเปิดรับผู้หญิงด้วย

5) กองพันคาราคาล เป็นกองพันทหารขนาดใหญ่ที่รวมทั้งทหารหญิงและทหารชายไว้ด้วยกัน ทำหน้าที่เป็นกองกำลังป้องกันชายแดนระหว่างอิสราเอลกับอียิปต์และจอร์แดน ทหารทั้งชายและหญิงจะถูกฝึกสำหรับทำการรบแบบทหารราบ ทหารที่สมัครเข้ามา

จะต้องปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 3 ปี เป็นหน่วยทหารที่เป็นแบบอย่างของความเท่าเทียมระหว่างเพศ

6) หน่วย Oketz หรือหน่วยสุนัขทหาร จะมีทหารทั้งทหารชายและทหารหญิง ทำหน้าที่จับคู่กับสุนัขทหารตั้งแต่การฝึกจนกระทั่งปฏิบัติงานจริงด้วยกันในการตรวจค้น วัตถุระเบิด ค้นหาศัตรูหรือผู้ก่อการร้าย

7) หน่วยป้องกันภัยทางอากาศ ตำแหน่งทหารในหน่วยนี้ทั้งหมดเป็นผู้หญิง ทำหน้าที่ในการปกป้องน่านฟ้าของอิสราเอล การต่อสู้อากาศยานของศัตรู ทำลายขีปนาวุธหรือจรวดของศัตรู

8) การสื่อสารทางอากาศ ทำหน้าที่เชื่อมต่อการสื่อสารบนเครื่องบินขณะทำการบินในอากาศ มีทหารหญิงทำหน้าที่นี้ร่วมด้วยทั้งในยามปกติและยามสงคราม

9) นักบินรบของกองทัพอากาศอิสราเอล หลังจากคำพิพากษาของศาลสูงในคดีของ Alice Miller หลักสูตรการบินได้เปิดกว้างสำหรับผู้สนใจจะเข้ามาเป็นทหารหญิงทำหน้าที่นักบินรบด้วย (Idaho Falls News, 2011)

สรุป

จากการศึกษาพบว่า รัฐอิสราเอล มีกฎหมายรับราชการทหาร (Defense Service Law 1986) ได้กำหนดหน้าที่และข้อยกเว้นการเกณฑ์ทหาร โดยพลเมืองอิสราเอลทุกคนที่อายุเกิน 18 ปีที่เป็นชาย (ทั้งเพศชายและหญิง) จะต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหาร โดยใช้ระยะเวลาในการเกณฑ์ทหารใกล้เคียงกัน สัสดีเป็นผู้ออกจดหมายเพื่อเรียกผู้ที่มีอายุจะต้องเข้ารับราชการทหารข้างต้นมาเพื่อเข้ารับการคัดเลือก ลงทะเบียนและตรวจร่างกาย โดยจะต้องมีผลตรวจสุขภาพของคณะกรรมการแพทย์ (Medical board) มีการให้คะแนนตามที่หลักเกณฑ์กำหนดไว้เพื่อใช้สำหรับมอบหมายหน้าที่ในกองทัพด้วย อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นในการรับราชการทหารตามที่กฎหมายกำหนด (Jewish Virtual Library, 2021)

กระบวนการตรวจเลือกข้างต้นนี้ มีลักษณะชัดเจนเป็นรูปธรรมโดยจะต้องมีผลตรวจสุขภาพของคณะกรรมการแพทย์ (Medical board) เพื่อใช้สำหรับมอบหมายหน้าที่ในกองทัพในอนาคต ก่อให้เกิดความเหมาะสมในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการทหารและสามารถมอบหมายภาระงานได้ตรงกับความสามารถและความสามารถส่วนบุคคล อันเป็นประโยชน์ต่อราชการกองทัพและประเทศชาติเป็นอย่างดีซึ่งราชอาณาจักรไทยสามารถนำแนวคิดหรือวิธีการ

ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ รวมทั้งปรับปรุงกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการตรวจเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับราชการทหารในอนาคตได้

สำหรับประเด็นความเท่าเทียมระหว่างเพศในการรับราชการทหารของอิสราเอลนั้นในอดีตบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงยังไม่ทัดเทียมกับผู้ชายชาวอิสราเอลเหมือนเช่นในปัจจุบัน จนกระทั่งในปี ค.ศ.1996 ศาลสูงได้พิพากษาว่า กองทัพอากาศของอิสราเอลไม่สามารถปฏิเสธการรับสมัครผู้หญิงชาวอิสราเอลเพื่อเข้ารับการทดสอบเป็นนักบินได้ คำตัดสินของศาลในคดีนี้ถือเป็นบรรทัดฐานในการเปิดโอกาสเรื่องความเท่าเทียมระหว่างเพศให้ผู้หญิงเข้ามามีบทบาทในกองทัพได้มากขึ้นกว่าในอดีต จนกระทั่งในปี ค.ศ.2000 หลักความเท่าเทียมระหว่างเพศได้ถูกนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นเนื้อความในกฎหมายรับราชการทหารของอิสราเอล มีใจความและแนวคิดที่สำคัญว่า ผู้หญิงมีสิทธิอย่างเท่าเทียมที่จะรับราชการทหารในตำแหน่งหน้าที่ใดก็ได้ในกองทัพเช่นเดียวกับผู้ชาย เป็นการแก้ไขกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีสิทธิและโอกาสในการเลือกตำแหน่งหน้าที่ที่ถนัดและเหมาะสมกับแต่ละคนได้ (Feldinger, L. G., 2008) นอกจากนี้ การเกณฑ์มารับราชการทหารของอิสราเอลนั้นไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะเพศชายหรือหญิงเท่านั้น ยังมีการเกณฑ์กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นเกย์ เลสเบี้ยน หรือไบเซ็กชวลได้รับการเกณฑ์เข้าสู่กองทัพอิสราเอลตั้งแต่ปี ค.ศ.1993 นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้คนข้ามเพศเข้ารับการเกณฑ์ทหารอย่างเปิดเผยได้ในปี ค.ศ.1994 อีกทั้งยังอนุญาตให้สามารถเข้ารับการรักษาและผ่าตัดแปลงเพศในระหว่างรับราชการในกองทัพได้ด้วย (Lavers, M. K., 2017)

ในประเด็นเรื่องความเท่าเทียมระหว่างเพศนี้ สามารถนำมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายเรื่องการรับราชการทหารของราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้การรับราชการทหาร มีลักษณะเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ประชาชนต้องปฏิบัติ และในปัจจุบันกฎหมายกำหนดหน้าที่นี้ให้กับเฉพาะชายผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ได้กำหนดให้ผู้หญิง หรือเพศอื่นๆ มีหน้าที่จะต้องเข้ารับราชการทหารด้วย (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2554) และถึงแม้ผู้หญิงหรือเพศที่สามจะสมัครใจเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการก็ไม่สามารถกระทำได้ โดยให้ดำเนินการแก้ไขกฎหมายเพื่อยกเลิกข้อจำกัดด้านเพศสภาวะ รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคคลทุกเพศทุกวัยสามารถเข้ารับการเกณฑ์ทหารโดยสมัครใจได้ อันสอดคล้องต่อหลักความเสมอภาคของบุคคลทุกเพศทุกคนในทางกฎหมาย

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2554). พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497. เรียกใช้เมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://data.go.th/dataset/f665d03d-fd67-4b25-ae3d-137e9b4d3a42/resource/0c856a6a-f9b3-479e-931b-045cb945845d/download/...-2497-.pdf>
- Ahronheim, A. (2020). Arab Christians and Bedouins in the IDF: Meet the members of Unit 585. Retrieved July 26, 2021, from <https://www.jpost.com/israel-news/the-sky-is-the-limit-in-the-idfs-unique-unit-585-613948>
- Consulate General of Israel in Montreal. (2021, July 24). Arrangement of Military Status. Retrieved from <https://embassies.gov.il/montreal/ConsularServices/Pages/Arrangement-for-Military-Status.aspx>
- Draft IDF. (2021). Medical Profile. Retrieved February 14, 2022, from <http://draftidf.co.il/profile/>
- Feldinger, L. G. (2008). Looking back at female soldiers' traditional roles and forward to future. Retrieved February 14, 2021, from Skirting history: <https://www.jpost.com/Magazine/Features/Skirting-history>
- Idaho Falls News. (2011). Women in the IDF. Retrieved February 14, 2021, from <https://idfspokesperson.com/2011/03/07/women-in-the-idf/>
- Israel Ministry of Foreign Affairs. (2021, April 29). Facts about Israel democracy. Retrieved from <https://mfa.gov.il/sMFA/AboutIsrael/Documents/Democracy.pdf>
- Jewish Virtual Library. (2021, February 14). Basic Laws of Israel: Defense Service Law (1986). Retrieved from <https://www.jewishvirtuallibrary.org/israel-defense-service-law-1986>
- Kershner, I. (2012, July). Israeli Coalition Divided on Military Conscription. Retrieved from

https://www.nytimes.com/2012/06/30/world/europe/israeli-coalition-divided-on-military-conscription.html?_r=0

Lavers, M. K. (2017). New group defends integrated Israel military, Ultra-Orthodox rabbis challenge LGBT, female soldiers. Retrieved February 14, 2021, from https://www.washingtonblade.com/2017/04/20/new-group-defends-integrated-israel-military/?__cf_chl_jschl_tk__=pmd_d47183a71101891868390d5050397341d3ebb448-1627291759-0-gqNtZGzNAk2jcnBszQbO